

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobců: **a) M. L., b) D. L.**, oba zastoupení JUDr. Tomášem Opletalem, advokátem se sídlem Dlouhá 714/36, Praha 1, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 81/11, Praha 5, **za účasti:** 1. MUDr. P. L., 2. MUDr. M. L., v řízení o kasační stížnosti žalobců a), b) proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 30. 7. 2025, č. j. 41 A 70/2024-39, o návrhu žalobců na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

- I. Návrh žalobců na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**
- II. Žalobcům **s e u k l á d á**, aby každý z nich zaplatil ve lhůtě **3 (tří) dnů** od právní moci tohoto usnesení soudní poplatek (podle zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, znění pozdějších předpisů) za návrh na přiznání odkladného účinku ve správním soudnictví, který činí podle položky č. 20 sazebníku soudních poplatků částku **1 000 Kč**.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím ze dne 27. 11. 2024, č. j. 152610/2024/KUSK, žalovaný k odvolání žalobců a) a b) v části změnil a ve zbytku potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Kostelec nad Černými Lesy ze dne 29. 6. 2022, č. j. 05218/2022/KNCL/SU. Tímto rozhodnutím správní orgán I. stupně povolil na žádost stavebníků (osob zúčastněných na řízení) na pozemcích v katastrálním území K. S., p. č. st. X a p. č. XA a XB stavbu: „*přístavba a stavební úpravy rodinného domu se změnou na bytový dům*“. Stavba spočívala v přístavbě a stavebních úpravách rodinného domu č. p. XC spojených se změnou v užívání na bytový dům s pěti byty, včetně zpevněných ploch a parkovacích stání, garáže, bazénu, dvou venkovních jednotek tepelného čerpadla vzduch/voda, retenční nádrže a vsakovacího zařízení na dešťové vody a jímky na vyvážení. Žalobci a) a b) vlastní sousední pozemky ve stejném katastrálním území, p. č. XD a XE a p. č. st. XF, jehož součástí je rodinný dům č. p. XG.

[2] Žalobci a) a b) rozhodnutí žalovaného napadli žalobou u Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“). V žalobě požádali o přiznání odkladného účinku. Krajský soud žalobě odkladný účinek nepřiznal a v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl žalobu žalobců a), b) proti napadenému rozhodnutí.

[3] Nejvyšší správní soud obdržel dne 15. 8. 2025 proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost žalobců a) a b) [dále jen „stěžovatelé“]. Vzhledem k tomu, že kasační stížnost vyžadovala doplnění, Nejvyšší správní soud stěžovatele vyzval usnesením ze dne 20. 8. 2025, č. j. 5 As 176/2025-13, k doplnění kasační stížnosti o důvody, pro které napadají rozsudek krajského soudu.

[4] Kasační stížnost stěžovatelé včas doplnili spolu s návrhem na přiznání odkladného účinku podle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Návrh na přiznání odkladného účinku odůvodnili stěžovatelé tím, že v důsledku vydání rozsudku krajského soudu je napadené rozhodnutí pravomocné, takže umožňuje zahájení realizace stavebního záměru, resp. jeho pokračování. Pokud by před rozhodnutím o kasační stížnosti byla realizace stavebního záměru dokončena, pak by případný zrušující rozsudek Nejvyššího správního soudu byl v zásadě akademickým, a nebylo by již zpětně možné odstranit nastalé porušení práv stěžovatelů. Ti se domnívají, že § 73 odst. 2 ve spojení s § 107 s. ř. s. dopadá především na rozhodnutí ve věcech územního plánování, během jejichž soudního přezkumu může v případě nepřiznání odkladného účinku žalobě, resp. kasační stížnosti dojít k realizaci stavby a tím k nevratným zásahům do práv dotčených osob.

[5] Stěžovatelé doplňují, že přiznat odkladný účinek této kasační stížnosti je na místě rovněž z důvodu předcházení vzniku marně vynaložených nákladů. V případě, že by záměr nakonec povolen nebyl, muselo by dojít k jeho odstranění. Stavebníkovi (resp. stavebníkům) by tak případnou pokračující stavbou v mezidobí vznikaly další náklady, které by byly vynaloženy do stavby marně. Stěžovatelé dále připomínají, že přímo sousedí s hlavním stavebním pozemkem, na kterém má být stavební záměr realizován, se všemi důsledky spočívajícími v zastínění pozemků stěžovatelů, narušení jejich soukromí či jejich obtěžování dalšími imisemi. Újma hrozící stěžovatelům je tak podstatně větší intenzity než újma, kterou případně může subjektivně pociťovat stavebník. Pokud by kasační stížnosti vyhověno nebylo, „újma“ by stavebníkovi plynula pouze z dočasného pozastavení provádění výstavby. Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti v daném případě rovněž nemůže být v rozporu s žádným veřejným zájmem. Stavba má sloužit výhradně soukromým, příp. podnikatelským záměrům stavebníka, žádný veřejný zájem na její realizaci tedy není.

[6] Osoby zúčastněné na řízení k návrhu stěžovatelů uvedly, že podmínky pro přiznání odkladného účinku dle § 107 s. ř. s. splněny nejsou, neboť stěžovatelé neprokázali, že by jim hrozila nenahraditelná újma a jejich tvrzení jsou obecná a nepodložená. Naopak přiznání odkladného účinku by znamenalo vážnou újmu pro stavebníky, neboť by došlo k dalšímu zdržení a navýšení nákladů stavby. Přiznání odkladného účinku by bylo i v rozporu s veřejným zájmem na stabilitě vydaných správních rozhodnutí.

[7] Žalovaný se v určené lhůtě k návrhu stěžovatelů na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyjádřil.

[8] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného

pokračování

účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[9] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[10] Nejvyšší správní soud již dříve judikoval, že povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má stěžovatel (např. usnesení ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012-32, všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Od stěžovatele, který žádá o přiznání odkladného účinku, se tak především očekává dostatečně konkrétní a individualizované tvrzení o tom, že mu v důsledku napadeného rozhodnutí vznikne nepoměrně větší újma než jiným osobám, vysvětlení, v čem tato újma spočívá, a uvedení jejího rozsahu. Vyličení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s rozhodnutím krajského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Kromě výše uvedeného tíží stěžovatele též důkazní břemeno k uplatněným tvrzením. Unesení tohoto důkazního břemene po stěžovateli vyžaduje, aby tvrzení, kterými odůvodňuje návrh na přiznání odkladného účinku, také řádně doložil (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2015, č. j. 2 As 218/2015-50). Stěžovatel, který přiznání odkladného účinku navrhuje, tedy má povinnost tvrzení a povinnost důkazní; je na něm, aby konkretizoval a osvědčil, jakou konkrétní újmu by pro něj výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012-32). Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická či bagatelní. Nejvyšší správní soud poukazuje na dispoziční zásadu ovládající celé řízení o kasační stížnosti – kasační soud není povolán k tomu, aby za stěžovatele vlastní vyhledávací činností zjišťoval či dokazoval důvody pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Žádost o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být proto dostatečně individualizovaná a podepřená konkrétními důkazy (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2012, č. j. 8 As 65/2011-74).

[11] Po zhodnocení důvodů uvedených stěžovateli a okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nejsou v daném případě splněny.

[12] Stěžovatelé v návrhu pouze obecně namítají, že vydání rozsudku krajského soudu umožňuje zahájení realizace stavebního záměru, resp. jeho pokračování, a dále si stěžují na důsledky této realizace spočívající v zastínění pozemků stěžovatelů, narušení jejich soukromí a jejich obtěžování dalšími imisemi. Jinými slovy, stěžovatelé se v návrhu ohrazují, že přeměna sousedního rodinného domu na bytový dům s pěti byty je bude nepřiměřeně obtěžovat. Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že obdobná tvrzení stěžovatelé uplatnili i v návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby a stejně jako krajský soud je i zdejší soud nucen konstatovat, že stěžovatelé zůstali ve své argumentaci v rovině obecných tvrzení, která nijak nedoložili a Nejvyšší správní soud proto nepovažuje za závažný důsledek nepřiznání odkladného účinku, že bude proveden výkon rozhodnutí krajského soudu.

[13] Namítají-li pak stěžovatelé „akademičnost“ zrušení napadeného rozhodnutí v případě, že by soud návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyhověl, pak Nejvyšší správní soud odkazuje na usnesení krajského soudu ze dne 27. 6. 2023, č. j. 51 A 41/2023-27, bod 15 a ze dne 23. 1. 2025, č. j. 41 A 70/2024-27, jímž krajský soud rozhodoval o návrzích na přiznání odkladného účinku žaloby. Přiznání odkladného účinku by představovalo zásadní dopad do právní jistoty stavebníků (osob zúčastněných na řízení), neboť v jeho důsledku by museli na předem neurčenou dobu veškeré práce pozastavit, což by znamenalo další navýšení nákladů stavby a majetkovou újmu. Vznik vícenákladů stavebníkům v případě nepřiznání odkladného účinku ostatně paradoxně tvrdí i sami stěžovatelé v návrhu.

[14] Z výše uvedeného je zřejmé, že návrh stěžovatelů na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti není důvodný, neboť neprokázali splnění již podmínky nepoměrně větší újmy, než jaká by přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti mohla vzniknout jiným osobám. Všechny podmínky pro přiznání odkladného účinku dle § 73 s. ř. s. musí přitom být naplněny současně, a proto se Nejvyšší správní soud při neshledání naplnění jedné z nich již nezabýval posuzováním podmínek ostatních a návrh na přiznání odkladného účinku zamítl (§ 73 odst. 2 *a contrario* ve spojení s § 107 s. ř. s.).

[15] Zamítnutím návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé; svou podstatou se jedná o rozhodnutí dočasné povahy, proto z něj nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude meritorně rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

[16] Pokud jde o uložení povinnosti zaplatit soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku (výrok II.), vycházel soud ze závěrů usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 6. 2024, č. j. 9 As 270/2023-21, č. 4616/2024 Sb. NSS, zejm. bodu [23], podle něhož tato povinnost vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit. Proto je soud ve správním soudnictví v usnesení o návrhu na přiznání odkladného účinku současně povinen výrokem uložit povinnost zaplatit poplatek za tento návrh, a to ve výši 1 000 Kč podle položky 20 sazebníku poplatků. Tento soudní poplatek je splatný do 3 dnů od právní moci rozhodnutí, kterým byla povinnost poplatek zaplatit uložena (§ 7 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů).

[17] Ve věcech správního soudnictví je poplatníkem poplatku za řízení ten, kdo podal kasační stížnost [§ 2 odst. 2 písm. b) zákona o soudních poplatcích]. Účastníci řízení, kteří učinili společný návrh, vystupují v řízení jako samostatní účastníci, proto každý z nich zvlášť je povinen zaplatit soudní poplatek (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 8. 2011, č. j. 1 As 74/2011-251, č. 2410/2011 Sb. NSS). To znamená, že každý ze stěžovatelů je jednotlivě povinen zaplatit soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku ve výši 1 000 Kč, a tudíž výše tohoto poplatku za oba stěžovatele celkem činí 2 000 Kč.

[18] Soudní poplatek lze zaplatit:

QR Platba

pokračování

- v hotovosti na pokladně Nejvyššího správního soudu
- bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: **3703 – 46127621/0710**, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný **variabilní symbol** pro identifikaci platby je: **1050417625**.

P o u č e n í :

Pokud úhradu soudního poplatku provádí **jiná osoba než povinná**, je nutno do zprávy pro příjemce na příkazu k úhradě uvést, za koho se úhrada provádí.

Nebude-li soudní poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, bude jej Nejvyšší správní soud **vymáhat**.

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. října 2025

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu